

děj rovněž za prokázány, ale shledal v jednání obžalované vzhledem k tomu, že soukromý obžalobce je ženat, skutkovou podstatu přestupku dle §u 487 tr. zák., spáchaného křivým obviňováním z přestupku cizoložství dle §u 502 tr. zák. Důkaz pravdy považoval v tomto případě za nepřipustný, a to proto, že tu šlo o obviňování z trestného činu, který trestní soud stíhati může toliko k žádosti někoho jiného. Především dlužno uvést, že rozsudek odvolacího soudu opomenul odůvodniti, proč zakládá výše uvedené obvinění skutkovou podstatu §u 487 tr. zák. a nikoliv přestupku dle §u 488 tr. zák., jak první soudce za to měl, neboť z vylíčeného skutkového děje nevyplývá nutně, že obžalovaná vinila soukromého obžalobce z cizoložství v době, kdy byl ženat, a tato okolnost měla tedy býti odůvodněna. Nestalo-li se tak, porušen byl předpis §u 270 čis. 5 tr. ř. Rozsudek odvolacího soudu obsahuje dále právně mylný názor, že u přestupku dle §u 487 tr. zák., spáchaného obviňováním z cizoložství, tedy přestupku, který může býti stíhán toliko k žádosti osoby třetí, důkaz pravdy vůbec jest vyloučen. Důkaz pravdy vyloučen jest jen v tom případě, když někdo obvinění pronese způsobem, v §u 489 tr. zák. uvedeným, t. j. tiskem, spisy rozšiřovanými nebo vyobrazeními nebo veřejně, aniž by okolnostmi byl k tomu nucen. Nebylo-li obviňování takovýmto způsobem uveřejňováno («veröffentlicht», jak zákonný výraz v prvním odstavci §u 490 tr. z. zní), netřeba dle druhého odstavce §u 490 tr. zák. prováděti ani důkazu pravdy, nýbrž stačí dukaz pravděpodobnosti, to jest důkaz takových okolností, dle nichž bylo dostatek příčin, aby se obvinění pokládati mohlo za pravdivé. S touto otázkou, jakož i s otázkou, zdali šlo v tomto případě o obvinění, pronesené jiným způsobem než v §u 489 tr. zák. vyznačeným, odvolací soud se mylného svého stanoviska vůbec se nezabýval a jest proto jeho rozsudek dle §u 281 čis. 5 a 9 b) tr. ř. zmatečným.

Čís. 1087.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Neopatřil-li si obchodník dobyt看 porážkového listu, dopustil se za platnosti nařízení ze dne 2. ledna 1920, čís. 22 sb. z. a n. pletich.

Nejde o pletichy, neodnáší-li se nereelnost jednání pachatelova ku způsobu obchodování, nýbrž pouze k výši nákupní ceny; přichází tu po případě v úvahu § 7 lich. zák.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1923, Kr II 4/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921, jimž byl obžalovaný Josef H. uznán vinným přečinem pletich dle §u 11 čis. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čis. 568 sb. z. a n. — takto právem: Rozsudkem lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921, porušen byl zákon v ustanovení §u 11 čis. 4 zákona o válečné lichvě, rozsudek ten — a v důsledku toho i rozsudek mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně ze dne 9. prosince 1921 — se zrušují

a věc vrací se lichevnímu soudu při krajském soudě v Olomouci k novému projednání a rozhodnutí, při němž bude nalézacímu soudu dle §§ 262, 267 tr. ř. uvažovati o tom, nenaplnuje-li činnost obžalovaného skutkové podstaty trestných pletich z jiných důvodů, než jsou uvedeny ve zrušeném rozsudku.

D ů v o d y:

Řezník Josef H. koupil, ač v této době byla maximální cena hovězího masa stanovena na 15 Kč za 1 kg (vládní nařízení ze dne 2. ledna 1920 čís. 22 sb. z. a n.), počátkem června 1920 v P. od rolníka Josefa Z-a krávu po 10 Kč za 1 kg živé váhy a vysekával maso z této krávy po 20 Kč za 1 kg. Byl proto rozsudkem lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921 uznán vinným přečinem pletich dle Šu 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n. Výrok, že se mu povoluje podmíněný odklad trestu na dobu 4 let, byl k odvolání veřejného obžalobce rozsudkem mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně ze dne 9. prosince 1921, změněn v ten rozum, že se podmíněný odklad trestu nepovoluje. Trest dosud vykonán nebyl. Nejvyšší soud uznal, že rozsudek lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921 spočívá na nesprávném výkladu zákona co do pojmu trestných pletich a že je zmatečným dle čís. 9 lit. a) Šu 261 tr. ř. Pletichami ve smyslu zákona o válečné lichvě je každé úmyslné jednání, jež hledíc k mimořádným poměrům válkou vyvolaným, vybočuje z mezí řádného obchodování, zejména obchází předpisy za příčinou oněch poměrů v oboru hospodářském vydané. Při živnosti Josefa H-a přichází v době, o kterou jde (červen 1920) v úvahu vládní nařízení ze dne 2. ledna 1920 čís. 22 sb. z. a n. obzvláště ustanovení Šu 2 (2), že porážka dobytek hovězího je přípustná toliko na základě zvláštního porážkového listu, vydaného příslušným úřadem, tamtéž jmenovaným. Nákup a porážka krávy, o kterou jde, vybočily by tudíž z kolejí řádného obchodování a byly by pletichami, neměl-li Josef H. porážkového listu. Zda ho měl čili nic, nebylo v přípravném řízení přesně zjištěno a nebylo o této náležitosti nalézacím soudem ani při hlavním přelíčení jednáno ani v rozsudku uvažováno. Vyjma případný nedostatek porážkového listu není však ve způsobu, jakým H. krávu si opatřil a maso z ní prodával, nic nekalého, z rámce řádného, solidního, dovoleného obchodu se vymykajícího; koupil krávu u výrobce a prodával maso spotřebitelům. Závadným shledává obžaloba a rozsudek v činnosti Josefa H-a jen, že platil — věda, že pro něho závaznou jest maximální cena 15 Kč za 1 kg masa — za dobytek 10 Kč za 1 kg živé váhy, ačkoliv jako odborník musel věděti, že v drobném prodeji hovězího masa nebude moci maximální cenu dodržeti. Než tato nereálnost, nekalost jednání odsouzence neodnáší se ke způsobu jeho obchodování, nýbrž výhradně k výši nákupní ceny. Případná její přemrštěnost mohla však působiti na výši ceny prodejné také při jinak řádném způsobu obchodování, a k tomu, by při nákupu dobytek nepovolil vyšší ceny, než jaké umožňují prodávati maso za cenu maximální, nezavázaly odsouzence zvláštní předpisy, vydané v oboru hospodářském za příčinou mimořádných poměrů, válkou vyvolaných, nýbrž jedině usta-

novení, že za předměty potřeby nesmějí býti požadovány nebo přijaty ceny zřejmě přemrštěné. Zvýšení ceny masa nad maximální cenu není tudíž — pokud ze zjištění soudních lze odvoditi — účinkem nějakého pletichářského způsobu obchodování, nýbrž je přímým výsledkem případné přemrštěnosti cenového požadavku dodatele odsouzencova. Pří-
mému přesunování přemrštěného zisku výrobce na spotřebitele prostřed-
nictvím činnosti překupníka brání však — i pokud jde o posuzování
trestnosti překupníka nakupujícího za cenu nepřiměřenou a spokojují-
cího se mírným ziskem — zvláštní ustanovení §u 7 zákona o válečné
lichvě, před nímž ustupuje zde ustanovení §u 11 čís. 4 téhož zákona,
čelící povšechně proti zdražovacím účinkům nekalých rejdu při obcho-
dování předměty potřeby.

Čís. 1088.

Beztrestnost dle §u 18 tr. zák.

**Není potřeba, by vrchnost měla již určitou vědomost o vině pachate-
lově, stačí pouhé podezření pŕtahy odůvodněné.**

**Lhostejno, že pachatel nemohl včas nahraditi škodu pro překážky na
vůli jeho nezávislé.**

**Náležely-li věci, odňaté jedním zlodějským útokem, různým osobám,
nutno nahraditi škodu celkovou.**

(Rozh. ze dne 22. ledna 1923, Kr I 1148/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení
zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě
ze dne 23. června 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krá-
deže dle §§ 171, 173, 174 II. c), 176 II. a) tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 b) §u 281 tr. ř. stěžuje si
obžalovaný do toho, že mu nebyl přiznán trestnost vylučující důvod účin-
né lítosti ve smyslu §u 187 tr. zák. Jeho stížnost je však bezdůvodna,
nalézací soud posoudil věc úplně ve shodě se zákonem. Pokud jde o
krádež spáchanou v noci na 7. srpna 1920 v D. v Sasku na ujmu Vili-
balda G-a, zjišťuje rozsudek, že trestní oznámení pro krádež bylo u če-
skoslovenského četnictva učiněno již 8. srpna 1920, a že bylo při tom
podezření vysloveno proti obžalovanému, jenž nahradil škodu teprve
dne 9. srpna 1920. Nelze uznati správnou námitku stížnosti, že předpo-
klad soudu, že československé četnictvo zvědělo o zavinění obžalova-
ného již dne 8. srpna 1920, spočívá na všeobecném podezření četnictva
proti obžalovanému a že takové všeobecné podezření nestačí dle zákona,
by vyloučilo omluvní důvod §u 187 tr. zák. Dle četnické zprávy udal G.,
čině dne 8. srpna 1920 u četnictva v M. oznámení pro krádež, na něm
spáchanou, že pachatelem jejím jest asi obžalovaný, poněvadž byl v roz-
hodné době viděn v blízkosti domu, kde krádež se stala. Tento údaj stačí
však dlě zákona úplně, by odůvodnil podezření úřadu proti obžalované-